

Rusland

door Shlomo Hizak

Jeruzalem, 31 januari 2013

Geliefde vrienden,

Dat de volken u loven, God, dat alle volken u loven.
Psalm 67:5

Onderweg met de trein in Rusland, in dit koude weer, lijkt alles bevroren. Maar we werden warm ontvangen door alle mensen die kwamen luisteren naar wat wij uit het Woord te vertellen hadden over Israël en de vervulling van Zijn beloften. Het was hartverwarmend. De massa's mensen die naar onze boodschap kwamen luisteren, waren Russen en anderen van verschillende nationaliteiten. Daaronder waren ook geliefde Joden, voor wie onze hele boodschap een totaal nieuwe openbaring leek te zijn. We werden eendrachtig en vreugdevol ontvangen. Er is zoveel werk te doen in dit grote land, maar we moesten voor ons werk terug naar Jeruzalem.

Ik dacht aan al die jaren dat deze mensen onder het communisme leefden. We konden hen helpen met het Woord, toen we betrokken waren bij het smokkelen van Bijbels en ook zondagsschoolmateriaal. Toen het communisme ineenstortte, drukten we bij elkaar honderdduizend Bijbels in het Russisch en het Oekraïens, in volledige samenwerking met dr. Gregorii Komendant.

We hebben duizend voorgangers uit de voormalige Sovjet-Unie geholpen om naar Israël te komen. We hebben ook dominees en kerkleiders uit Polen, Roemenië, Hongarije en Tsjechië geholpen. Ik herinner me die tijd nog levendig. Dit was een zware last in mijn hart en we moesten veel overwinnen om de studiebeurzen, de rondreizen, het studieprogramma en de hotelaccommodaties voor twee of drie weken te kunnen betalen. Ik deed dit met vrede in mijn hart. Ik dacht aan al die dierbare mensen, die vervolgd waren en van het ene gebied naar het andere waren verdreven. Ze werden in de gevangenis geworpen en vernederd. Ze mochten de Schrift niet bezitten. Ik kon altijd verwijzen naar de tweeduizend jaar geschiedenis van mijn volk.

Ik dank de Almachtige en al mijn vrienden die dit mogelijk maakten.

In 1986 kreeg ik een speciale vergunning om de voormalige Sovjet-Unie te bezoeken. Ik was zo ontroerd, toen ik al deze mensen ontmoette, mensen uit de volken en ook Joden. Hun gebedshuizen verkeerden in deplorabele toestand. Het leek of alles uiteenviel. Ik sprak in die jaren met veel mensen. Ik herinner me hen die gelieden hadden, en vele jaren om hun geloof gevangen hadden gezeten. Ze gaven niet op en sloten geen compromis. Ik geloofde in mijn hart dat het spoedig allemaal voorbij zou zijn. Deze woorden kwamen mij te binnen, ze bleven mij bij in al deze jaren:

Shlomo Hizak

*Wie met tranen
zaaien, zullen met
gejuich maaien.*
Psalm 126:5

In dit geloof en deze hoop ging ik nu met Daniel Gwertzman deze gemeenschappen bezoeken. Ik kom woorden te kort om al mijn ervaringen met u te delen. Ik kon alleen de vreugdetranen uit mijn ogen vegen. Ik kon al mijn pijn overwinnen en zeggen: "Ja, ik kan met gejuich maaien." Ja, dit is de tijd om het zaad te zaaien, maar we leven naar de oogsttijd toe.

*Foto van Shlomo's bezoek aan
Rusland in 1987.
Shlomo Hizak (l) met Nathan
Sharansky (r), de leider van de
Joodse ondergrondse.*

Ik hoop en bid dat dit een open deur zal worden, een kans voor velen uit dit land, die naar Israël willen komen om het land van de Bijbel te zien en uit het Woord te leren. Er zijn kerkleiders die willen komen. Ik zou hen graag willen helpen, als ik kon, en ik vertrouw erop dat Hij het mogelijk zal maken, dat ik hen kan helpen en bemoedigen. Ik bid dat dit meteen een kans wordt voor velen uit andere landen om deel te nemen aan ons eerstvolgende Study Tour Program van 3-17 november 2013. Ik schrijf u deze brief om u te vragen alles op alles te zetten om te komen en deel te hebben aan de zegen in Zijn Land. Israël is het teken van de spoedige komst van de volledige redding.

Ik ben zo dankbaar voor alle kansen en open deuren. Ik wil u bedanken dat u dit mede mogelijk hebt gemaakt. Als partners werken we samen in Zijn wijngaard voor Israël en de volken.

Ik moet een paar dagen naar Oekraïne. Ik heb een speciale uitnodiging ontvangen. Er zijn veel nieuwe open deuren en kansen. Ik wil u hartelijk danken. We zijn in Hem verenigd.

Moge Zijn zegen op u zijn voor uw gebeden en steun voor het AMI Jerusalem Centrum.

Ik wens u alle zegen toe vanuit Jeruzalem.

De uwe om Sions wil,

Shlomo Hizak.

Zie het vervolg op pagina 8

Poerim

door rabbijn Mordechai Weiss

... omdat dit de dagen waren waarop de Joden rust gekregen hadden en niet meer door hun vijanden werden bedreigd, en omdat dit de maand was waarin droefheid was veranderd in vreugde en waarin rouw was veranderd in feest. Ze moesten er dagen van feestmalen en feestvreugde van maken, dagen waarop ze elkaar lekkernijen stuurden en geschenken gaven aan de armen. (Esther 9:22)

Eén van de meest vreugdevolle dagen op de Joodse feestkalender is het Poerimfeest. Poerim wordt op de 14de Adar gevierd, maar in Jeruzalem op de 15de Adar, precies een maand voor de voorjaarsvakantie van Pesach.

Na de dood van koning David, ongeveer 3000 jaar geleden, bouwde zijn zoon Salomo de Heilige Tempel op de berg Moria in Jeruzalem. In het Heilige der Heiligen in de Tempel bevond zich de Heilige Ark. Ongeveer 400 jaar later, in het jaar 586 BCE werd de Tempel verwoest door Nebucadnezar van Babylon. Het gevolg was, dat het Joodse volk verbannen werd uit het Land.

Zeventig jaar later werd de Joodse ballingschap officieel beëindigd en de Joden werden aangemoedigd naar het land Israël terug te keren. Dit gebeurde onder de Perzische regering. Bij terugkomst in Jeruzalem, werd de bouw van een tweede tempel snel ter hand genomen. Maar in het jaar 70 werd deze tweede Tempel vernietigd, deze keer door de Romeinen.

Op het Poerimfeest vieren we de gebeurtenissen die het Joodse volk hebben gered van de totale uitroeiing, wat uiteindelijk leidde tot hun terugkeer naar Jeruzalem, om de Heilige Tempel te herbouwen, die door de Babyloniërs was vernietigd.

We kennen deze gebeurtenissen hoofdzakelijk uit het boek dat bekend is als de Rol van Esther (Megillat Esther). Hoewel "Megillat Esther" een gecanoniseerd boek is, is het des te opvallender dat de Naam van God er niet één keer in voorkomt. Dit weerspiegelt het wonder van Poerim, waarin de Verborgene Hand Gods openbaar wordt in natuurlijke gebeurtenissen.

De geschiedenis begint met koning Ahasveros, heerser over het Perzische rijk, dat het Babylonische rijk had opgevolgd. De koning heeft een groot feest aangericht, waarop hij zijn vrouw, koningin Vasthi (Wasti) uitgenodigde om naakt te verschijnen. Ze weigerde en het gevolg is dat deze beslissing haar het leven kostte. Nu moest een nieuwe koningin gekozen worden. Er werd een grote schoonheidswedstrijd uitgeschreven en de winnares was een kandidate die gedwongen was om deel te nemen, een Joodse vrouw met de naam Esther. Zij was opgevoed door de Joodse leider, haar oom Mordechai. Mordechai raadt Eshter aan om bij haar kroning als de nieuwe Koningin, haar geloof geheim te houden, en dat doet ze.

Rembrandt: Esther wordt voorgesteld aan Ahasveros

Ondertussen spelen zich achter de schermen heel wat intriges in het paleis af. Er worden voorbereidingen getroffen om de koning te vergiften. Mordechai meldt dit en zijn daad wordt punctueel vastgelegd. Een belangrijk adviseur van de koning, de verdorven Haman, overtuigt de Koning om toestemming te geven dat alle Joden in zijn rijk op één dag volledig uitgeroeid zullen worden.

Pas nadat Koningin Esther heeft gevast, durft ze de koning onaangekondigd te benaderen, wat een halsmisdad is, om de koning te verzoeken haar speciale feestmaal te bezoeken. Tijdens dit feestmaal nodigt koningin Esther de koning opnieuw uit voor een tweede feestmaal dat zij spoedig zal aanrichten.

Haman is niet tevreden met zijn plan om de Joden uit te roeien. Hij is ook van plan om Mordechai, die hij veracht, publiekelijk op te hangen. Ongelukkigerwijs voor Haman, beleeft de koning een slapeloze nacht, juist de dag vóór Haman de koning benadert om toestemming te vragen voor de publiekelijke ophanging van Mordechai. Omdat de koning niet kan slapen, laat hij die nacht de kronieken voorlezen en hij beseft dat Mordechai nog beloond moet worden omdat hij zijn leven heeft gered.

De koning vraagt Haman om advies: hoe moet hij een man die de koning zijn waardering wil laten blijken op de juiste wijze eren? Haman is in de veronderstelling dat de koning hem bedoelt, maar komt er later achter dat hijzelf te voet, Mordechai te paard door de straten moet begeleiden, waarbij Haman moet roepen: *“Zó wordt gedaan aan de man wie de koning eer wil bewijzen!”* Dit was precies het advies dat Haman de koning had gegeven, in de veronderstelling dat hij zelf op het paard zou zitten!

Alsof dit nog niet erg genoeg was, openbaart Esther tijdens het feestmaal dat zij heeft aangericht, aan de koning de gemene samenzwering die ook tot haar eigen dood zal leiden. Op dat ogenblik was de koning Haman helemaal

zat en bij koninklijk bevel liet hij hem en zijn zonen ophangen aan dezelfde galg die Haman voor Mordechai had opgericht.

De koning gaf het Joodse volk het recht om zich te verdedigen en het wonder geschiedde. Op dezelfde dag dat de Joden uitgeroeid zouden worden, behaalden ze de overwinning over hun tegenstanders. En niet lang daarna zou hun ballingschap ten einde komen.

De dag vóór dit feest is een vastendag, het vasten van Esther, ter herinnering aan de strijd die op die dag werd uitgevochten. Poerim viert deze grote overwinning. Op de avond van Poerim, als het vasten eindigt en het feest begint, komen Joodse mannen, vrouwen en kinderen bijeen in de synagoge om te luisteren naar het voorlezen van “Megillat Esther” in het Hebreeuws. Poerim is door de rabbijnen tot Feestdag uitgeroepen. Er worden speciale zegenbeden uitgesproken vóór de publieke lezing van “Megillat Esther”. Elk woord moet gehoord worden. Het is de gewoonte om iedere keer als de naam Haman wordt genoemd, zoveel herrie te maken dat zijn naam overstemd wordt.

Op de dag van Poerim zelf, moet men nog een keer naar de voorlezing van Megillat Esther luisteren. De hele dag lopen kinderen gewoonlijk verkleed rond en delen eten uit aan anderen. Daarnaast wordt deze dag aan liefdadigheid gedaan en voor het eind van de dag wordt een speciaal feestmaal genoten.

We kunnen veel leren uit de geschiedenis van Poerim. Eén les is hoe God door natuurlijke middelen werkt. Een andere les komt van de heldin van dit verhaal, Esther, die bereid was haar leven te geven ter wille van haar volk, en toch vergat ze nooit dat de ware redding alleen tot stand kon komen door Gods ingrijpen.

Rembrandt: Haman, Ahasveros en Esther

Pesach

door rabbijn Mordechai Weiss

Exodus 12:

1 De HEER zei tegen Mozes en Aäron, nog in Egypte: 2 'Voortaan moet deze maand bij jullie de eerste maand van het jaar zijn. 3 Zeg tegen de hele gemeenschap van Israël: "Op de tiende van deze maand moet elke familie een lam of een bokje uitkiezen, elk gezin één. 4 Gezinnen die te klein zijn om een heel dier te eten, nemen er samen met hun naaste burens een, rekening houdend met het aantal personen en met wat ieder nodig heeft. 5 Het mag het jong van een schaap zijn of het jong van een geit, als het maar een mannelijk dier van één jaar oud is zonder enig gebrek. 6 Houd dat apart tot de veertiende van deze maand; die dag moet de voltallige gemeenschap van Israël de dieren in de avondschemer slachten. 7 Het bloed moeten jullie bij elk huis waarin een dier gegeten wordt, aan de beide deurposten en aan de bovendorpel strijken. 8 Rooster het vlees en eet het nog diezelfde nacht, met ongedesemd brood en bittere kruiden.

12 Ik zal die nacht rondgaan door Egypte, en ik zal daar alle eerstgeborenen doden, zowel van de mensen als van het vee, en ik zal alle Egyptische goden van hun voetstuk stoten, want ik ben de HEER. 13 Maar jullie zal ik voorbijgaan: aan het bloed zal ik jullie huizen herkennen, en door dat merkteken zal de dodelijke plaag waarmee ik Egypte straf, jullie niet treffen.

14 Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn, die je moet vieren als een feest ter ere van de HEER. Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht, alle komende generaties moeten die dag vieren. 15 Eet dan zeven dagen lang ongedesemd brood, en verwijder meteen op de eerste dag alle zuurdesem uit jullie huizen; wie op een van die zeven dagen iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden. 16 De eerste en zevende dag zijn heilige dagen die jullie samen moeten vieren. Die beide dagen mag er geen enkele bezigheid verricht worden, jullie mogen alleen het voedsel bereiden dat ieder nodig heeft. 17 Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht. Generatie na generatie moeten jullie het feest van het Ongedesemde brood vieren, omdat ik jullie die dag, in groepen geordend, uit Egypte heb geleid. 18 Van de avond van de veertiende dag van de eerste maand tot de avond van de eenentwintigste dag van die maand moeten jullie ongedesemd brood eten. 19 Gedurende die zeven dagen mag er geen zuurdesem in jullie huizen te vinden zijn; iedereen die iets eet dat zuurdesem bevat,

moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden, of het nu een vreemdeling is of een geboren Israëliet. 20 Eet niets dat met zuurdesem bereid is; eet uitsluitend ongedesemd brood, waar jullie ook wonen."

29 Midden in de nacht doodde de HEER alle eerstgeborenen in Egypte, van de eerstgeborene van de farao, zijn troonopvolger, tot de eerstgeborene van de gevangene, en ook al het eerstgeborene vee. 30 De farao, zijn hovelingen en alle andere Egyptenaren schrokken die nacht wakker, en in heel Egypte klonk een luid gejammer, want er was geen huis waarin geen dode was.

31 Die nacht nog ontbood de farao Mozes en Aäron. 'Ga onmiddellijk bij mijn volk weg,' zei hij, 'u en alle Israëlieten! Ga de HEER maar vereren, zoals u hebt gevraagd. 32 Neem uw schapen, geiten en runderen mee, zoals u gevraagd hebt, en verdwijnt! Maar bid dan ook voor mij om zegen.' 33 De Egyptenaren drongen er bij het volk op aan zo snel mogelijk uit hun land weg te gaan. 'Anders sterven we allemaal nog!' zeiden ze. 34 Toen pakten de Israëlieten hun baktroggen, met daarin het nog ongedesemde deeg, wikkelden die in kleren en namen ze op de schouders. 35 Ze hadden gedaan wat Mozes had opgedragen en de Egyptenaren om zilveren en gouden sieraden en om kleren gevraagd. 36 En de HEER had ervoor gezorgd dat de Egyptenaren hun goedgezind waren, zodat ze op hun verzoek ingingen. Zo beroofden ze de Egyptenaren.

37 De Israëlieten trokken te voet van Rameses naar Sukkot; hun aantal bedroeg ongeveer zeshonderdduizend, vrouwen en kinderen niet meegerekend, 38 terwijl er bovendien een grote groep mensen van allerlei herkomst met hen meetrok. Ze voerden enorme kudden schapen, geiten en runderen mee. 39 Van het deeg dat ze uit Egypte hadden meegenomen bakten ze ongedesemde broden. Doordat ze uit Egypte waren weggejaagd, was er geen tijd geweest om zuurdesem toe te voegen of voor andere proviand te zorgen.

40 Vierhonderddertig jaar hadden de Israëlieten in Egypte gewoond; 41 na precies vierhonderddertig jaar – geen dag eerder of later – trok het volk van de HEER, in groepen geordend, uit Egypte weg. 42 Die nacht waakte de HEER om hen uit Egypte weg te leiden. Daarom waken de Israëlieten nog altijd in deze nacht ter ere van de HEER, elke generatie opnieuw.

De sedershotel met een gebraden beentje, ei, bittere kruiden, charoset, groente en sla.

De uittocht uit Egypte is een beslissend moment voor het volk Israël. De geschiedenis van de uittocht wordt ieder jaar herhaald op het jaarlijkse feest in de lente. We zitten dan rond de tafel met de familie aan de Pesach Seder. In veel Joodse huizen gaan weken voorbereiding aan deze feestdag vooraf.

Het huis is volledig schoon van alle producten die gist of zuurdesem bevatten. Ter gelegenheid van dit feest worden matzes gekocht. Er komt een speciale set borden op tafel, uitsluitend voor Pesach. De Seder kan uren doorgaan. Familie en vrienden zijn bij elkaar om het uitzonderlijke belang van het feest te bespreken.

Er wordt speciaal voedsel gegeten, waarbij we als vrije mensen op de tafel leunen. Er zijn ook 4 bekers wijn. Het belangrijkste zijn de kinderen. Er wordt heel veel aandacht besteed aan de vragen die zij stellen en de antwoorden die zij krijgen. Zij zijn de toekomst.

Honderden jaren lang zijn Joden naar Jeruzalem gereisd om daar het speciale Paasoffer te brengen. Daar kwam een abrupt einde aan bij de verwoesting van de Tempel door de Romeinen in het jaar 70.

Bij de afsluiting van de Seder, na het lezen van het verhaal van de exodus in de Haggada en het begroeten van de profeet Elia aan onze deur, zeggen we: *Volgend jaar in Jeruzalem!*¹

Amen!

Mordechai Weiss

Pesach

26 maart – 2 april 2013

¹ Shlomo licht toe:

Zelfs als we buiten Jeruzalem, maar in Israël wonen, zeggen we "Volgend jaar in Jeruzalem." Dit betekent de ware Stad Jeruzalem, als onze verlossing is gekomen. Dit is de diepere betekenis.

Kort en bondig

Israël heeft 7 gewonde Syrische rebellen in het ziekenhuis opgenomen, nadat ze bij het hek op de Golanhoogte om hulp hadden gevraagd. Ze waren gewond geraakt bij gevechten met regeringstroepen.

Als wereldleiders ons willen laten geloven dat Hamas bereid is vrede met Israël te sluiten en het bestaansrecht van Israël te erkennen, suggereren ze daarmee dat Israël het grote obstakel op de weg naar vrede is. Maar Hamas maakt keer op keer duidelijk, dat ze Israël's bestaansrecht nooit zullen accepteren, nu niet en in de toekomst niet. Hamas blijft zich inzetten voor de bevrijding van Palestina "van de rivier tot aan de zee".

In de tussentijd is Gaza voor zijn elektrische energie afhankelijk van Israël. Als er iets aan de energievoorziening gerepareerd moet worden, moeten werknemers bij hun werk beschermd worden tegen Palestijnse aanvallen. Niet iedereen in Israël is blij met deze energieleverantie, want dezelfde energie die Israël levert, wordt gebruikt in de fabriekjes waar raketten gebouwd worden, die op Israël afgevuurd worden.

Israël levert elektriciteit en Hamas levert dagelijks raketten op Israëlische burgers. En de wereld veroordeelt Israël.

Gestolen Grond of Gekochte Grond?

Vaak beschuldigen de volken Israël ervan grondgebied ingenomen of gestolen te hebben. Plaatsen waar de Moslims krampachtig aan vasthouden, zijn de tempelberg, het graf van de aartsvaders in Hebron en het graf van Jozef in Sichem. Deze plaatsen zijn voor Joden (bijna) ontoegankelijk.

Rabbi Yehuda bar Simon heeft gezegd dat er drie plaatsen zijn waar de volken van de wereld Israël niet kunnen bedriegen door te beweren: jullie zijn dieven, die oorlogsbuit in jullie handen hebben (omdat deze plaatsen voor geld gekocht zijn), en dat zijn het graf van de aartsvaders, de tempelberg en het graf van Jozef. Hoe is de geschiedenis van deze plaatsen beschreven?

Het graf van de aartsvaders

Abraham zei tegen de Hethieten in het huidige Hebron: *'Ik woon maar als vreemdeling bij u. Geeft u mij hier een eigen graf, dan kan ik mijn overleden vrouw uitdragen en begraven.'* (Genesis 23:4)

De Hethieten waren graag bereid Abraham een stuk grond te geven waar hij zijn overleden vrouw Sara kon begraven. Maar Abraham wilde per se een eigen graf voor zijn vrouw hebben. Hij stond erop dat hij het stuk grond voor de volle prijs zou kopen.

Toen zei Efron tegen Abraham: 'Och luister, heer, een stuk grond van vierhonderd sjekel zilver, wat betekent dat nu voor mij of voor u? U kunt er gerust uw vrouw begraven.' Abraham ging hierop in en woog de hoeveelheid zilver af die Efron in het bijzijn van de andere Hethieten had genoemd: vierhonderd sjekel zilver naar de gangbare handelswaarde. Zo ging de akker van Efron in Machpela, in de buurt van Mamre, met de grot en met alle bomen op dat stuk land, als rechtmatig eigendom over op Abraham, ten overstaan van alle Hethieten die in de stadspoort aanwezig waren. (Genesis 23:14-18)

Het is niet toevallig, dat Abraham juist deze grot van Machpela wilde kopen. Volgens de overlevering werden in deze grot niet alleen Abraham en Sara, Isaïc en Rebecca en Jacob en Lea begraven, maar lagen hier ook al Adam en Eva begraven. In ieder geval hebben we in Genesis het overtuigende eigendomsbewijs van de grot van Machpela; de grot is voor veel geld verkocht aan Abraham en het is het graf van Abraham, Isaac en Jacob.

De Tempelberg

Het tweede stuk grond dat voor veel geld is gekocht, is de Tempelberg. David liet een volkstelling houden. Dat was toegestaan onder voorwaarde, dat iedereen die geteld werd, een vast bedrag aan de Heer zouden afstaan.

De HEER zei tegen Mozes: 'Als je onder de Israëlieten een telling houdt, moeten allen die geregistreerd worden de HEER losgeld betalen voor hun leven, om te voorkomen dat de telling hun noodlottig wordt. Ieder die meegeteld wordt moet een halve sjekel betalen, volgens het ijkgewicht van het heiligdom, twintig gera per sjekel; de heffing voor de HEER bedraagt de helft daarvan. Ieder die meegeteld wordt, iedereen van twintig jaar of ouder, moet deze heffing voor de HEER betalen. Rijken dragen als losprijs voor hun leven niet meer af dan een halve sjekel, armen niet minder. Het losgeld dat je van de Israëlieten in ontvangst neemt, moet gebruikt worden voor de dienst in de ontmoetingstent. De losprijs die de Israëlieten voor hun leven betalen, zal ervoor zorgen dat de HEER hen niet vergeet.' (Exodus 30:11-16)

Het praktische voordeel van deze regeling is, dat iedereen van twintig jaar en ouder hetzelfde muntje zou betalen, waarna eenvoudig het aantal munten geteld kon worden. De leeftijdsgrens van twintig jaar geeft aan, dat iemand onder de twintig geen dienst hoeft te doen in het Israëlietische leger. Hij wordt niet bij de mannen geteld.

David gaf opdracht om een volkstelling te houden. Joab, de opperbevelhebber van het leger, was er tegen, en vroeg aan David: *"... maar waarom wilt u dit eigenlijk?"* Maar het woord van de koning was wet... Toen het tot David doordrong wat hij had gedaan, sloeg de schrik hem om het hart. Hij zei tegen de HEER: *'Ik heb ernstig gezondigd met mijn daad. Ach HEER, vergeef uw dienaar zijn zonde; ik ben een dwaas geweest.'*

Diezelfde morgen nog liet de HEER in Israël de pest uitbreken, die duurde tot de vastgestelde tijd. Van Dan tot Berseba vonden zeventigduizend mensen de dood. Maar toen de engel zijn hand naar Jeruzalem uitstreekte om ook daar dood en verderf te zaaien, begon de HEER het onheil dat was aangericht te betreuren. (2 Samuël 24)

Nu wordt het spannend. David heeft zwaar gezondigd, dat is ook te zien aan het grote aantal doden dat valt, en

het ligt in Gods bedoeling om te stoppen ('Genoeg!' zei Hij tegen de engel. 'Laat je hand zakken!')

David is zich terdege bewust van zijn falen, zijn zonde en hij wil een altaar voor de Heer bouwen. De profeet Gad gaf David opdracht om naar de dorsvloer van de Jebusiet Arauna te gaan om daar een altaar voor de Heer te bouwen.

David ging "naar boven" en toen Arauna de koning met zijn gevolg zag naderen, ging hij hem tegemoet en knielde voor hem neer. David vertelde hem dat hij de dorsvloer wilde kopen om een altaar voor de Heer te bouwen, zodat het volk van de pest zou worden verlost. En nu krijgen we een situatie die nog verder gaat dan bij de grot van Machpela: niet alleen de grond wordt gratis aangeboden, maar ook de runderen worden gratis aangeboden voor het brandoffer. En hier weigert David met de prachtige woorden:

'Nee, ik wil ervoor betalen. Ik ga niet de HEER, mijn God, een brandoffer brengen dat me niets heeft gekost.'

En David kocht de dorsvloer en de runderen voor vijftig sjekel zilver. Dit is in tegenspraak met 1 Kronieken 21:25, waar staat: David betaalde Ornan zeshonderd sjekel goud voor het terrein. De verklaring hiervoor is dat David vijftig sjekel aan elke stam vroeg. In ieder geval staat ook hier het overtuigende bewijs dat de offerplaats na een flinke betaling in eigendom is overgegaan naar koning David.

Als u de volgende twee teksten met elkaar vergelijkt, dan ziet u dat de dorsvloer van Arauna, die David had gekocht, en waar de engel van de Heer voor hem was verschenen, dezelfde plaats is waar later zijn zoon Salomo de Tempel voor de Heer bouwde.

Toen David opkeek zag hij de engel van de HEER tussen aarde en hemel staan, het blanke zwaard uitgestrekt over Jeruzalem. (1 Kronieken 21:16)

Toen begon Salomo met de bouw van de tempel voor de HEER, in Jeruzalem, op de berg Moria, waar zijn vader David een verschijning had gehad, op de dorsvloer van de Jebusiet Ornan die David als bouwplaats had aangewezen. (2 Kronieken 3:1)

Rashi verklaart "op de berg Moria" als volgt: omdat de Heilige, geprezen zij Hij, aan David verscheen op de dorsvloer van Ornan toen de pest ophield, en dat is de Berg Moria, de plaats van David.

Waarvan kennen we deze berg Moria? Het is de plaats waar Abraham zijn zoon Isaak moest offeren.

Het graf van Jozef

Toen Jozef zijn levenseinde voelde naderen, liet hij zijn broers zweren dat ze zijn lichaam zouden meenemen als God zich hun lot zou aantrekken.

Toen hij zijn einde voelde naderen, zei hij tegen zijn broers: 'God zal zich jullie lot aantrekken: hij zal jullie uit dit land wegleiden en je naar het land brengen dat hij onder ede aan Abraham, Isaak en Jakob heeft beloofd. Zweer me dat jullie, wanneer God zich jullie lot aantrekt, mijn lichaam van hier zullen meenemen.' Jozef stierf toen hij honderdtien jaar was. Hij werd gebalsemd en in een sarcofaag gelegd, in Egypte. (Genesis 50:24-26)

Nadat Jozef honderden jaren in zijn sarcofaag had liggen 'wachten', werd hij door Mozes meegenomen op de lange tocht door de woestijn. Er waren grote bijzonderheden tijdens de tocht door de woestijn: er was dagelijks voldoende water en voldoende brood, overdag werden ze tegen de felle zon beschermd door een wolk en 's nachts werden ze bijgelicht door een vuur. En tot overmaat van ramp hadden ze al die jaren de beenderen van Jozef bij zich.

Mozes had het lichaam van Jozef meegenomen, omdat Jozef de Israëlieten plechtig had laten zweren dat te zullen doen. 'God zal zich jullie lot aantrekken,' had hij gezegd, 'en dan moeten jullie mijn lichaam van hier met je meenemen.' (Exodus 13:19)

Toen het volk in het Land was aangekomen, werd Jozef herbegraven in zijn eigen graf in een stuk land dat met geld gekocht was van de zonen van een zekere Chamor.

De beenderen van Jozef, die het volk van Israël uit Egypte had meegevoerd, werden begraven in Sichem, op het stuk land dat Jakob voor honderd kesita had gekocht van de zonen van Chamor, onder wie Sichem. De nakomelingen van Jozef kregen dit stuk land in bezit. (Jozua 24:32)

Wie had het stuk land van de zonen van Chamor gekocht? Dat was aartsvader Jacob, die van God de naam Israël had gekregen.

Op zijn tocht vanuit Paddan-Aram kwam Jakob ook in Sichem, een stad in Kanaän. Toen hij daar behouden aangekomen was, sloeg hij ten oosten van die stad zijn kamp op. Het stuk land waarop zijn tenten stonden, kocht hij voor honderd kesita van de zonen van Chamor, onder wie Sichem. Hij bouwde daar een altaar, dat hij 'El is de God van Israël' noemde. (Genesis 33:18-20)

Het is treurig dat deze drie genoemde plaatsen, die historisch erfgoed van het Joodse volk zijn, worden beklad en vernield en dat de historische Joodse aanwezigheid ontkend wordt. En de wereld is gehuld in stilzwijgen.

Ruud

Bijbelverspreiding

Dankzij uw steun met grote en kleine bedragen en een erfenis die we kort geleden ontvingen, zijn we in staat geweest om begin februari een bedrag van 33.000 euro naar het AMI-Centrum in Jeruzalem over te maken.

Dit heeft allemaal te maken met Shlomo's reis naar de Oekraïene, waar hij heeft samengewerkt met het Bijbelgenootschap, de Unie van Baptistengemeenten en de Israëliische ambassadeur.

De vraag naar Bijbels houdt aan. Het is Shlomo's visie om Bijbels te verspreiden in verschillende vormen en talen aan het volk in Israël en daarbuiten. In deze tijd zijn er veel illegalen uit Eritrea in het Land, die Bijbels nodig hebben. We willen hen graag helpen. Er wordt zelfs nagedacht over het drukken van een speciale editie voor deze grote nood.

Inside Israel Seminar

Wat is een "Inside Israel Seminar"?

Het is een studie in Jeruzalem, waar u les krijgt van Joodse en christelijke geleerden, over wisselende interessante onderwerpen.

Het is een wandeling door Jeruzalem, waar u het Joodse leven van dichtbij meemaakt.

Het is een rondreis door Israël naar de belangrijkste plaatsen.

Het is een ontmoeting met gelovigen uit een aantal landen, die openstaan voor kennismaking met het jodendom en met elkaar.

Het is een samensmelting van culturen.

Het is een geestelijke ervaring, die u nooit vergeet.

Het is een platenbijbel waarbij de platen echt leven.

Kortom, het is een unieke ervaring die u geestelijk zal verrijken.

Belangrijke informatie

Wij organiseren alleen de reis *in* Israël, niet de reis *naar* Israël. Voor de vliegreis kunt u bij uw reisbureau terecht.

De voertaal van het seminar is Engels.

Tijdens uw verblijf in Israël bent u verzekerd van goede hotels, alle maaltijden en excursies, geen noodzakelijke extra kosten.

Wilt u uw verblijf verlengen en in hetzelfde hotel in Jeruzalem verblijven, dan doet u er goed aan dit in een vroeg stadium te melden.

3-17 november 2013

kosten: 1930 USD op basis van tweepersoons kamer. Dit komt overeen met ca. 1440 euro.

st. Centrum voor Bijbelstudie en Onderzoek te Jeruzalem

Postbus 386
3860 AJ NIJKERK
Tel. 033-2459528
info@bijbelcentrum.org
www.bijbelcentrum.org

ING Bank 31 99 2 77 t.n.v.
"Bijbelstudie/Onderz"
te Dordrecht
IBAN: NL 16INGB0003199277
BIC: INGBNL2A

Israel: PO Box 8017, Jerusalem 91080
tel. 00 972 25632975
fax 00 972 25638426
jerusalem@amijerusalemcenter.org